

MAŁOPOLSKI URZĄD WOJEWÓDZKI
W KRAKOWIE

WYDZIAŁ ORGANIZACJI I KONTROLI

BO-III.431.49.2012

Kraków, dnia

podpis elektroniczny zweryfikowany
w dniu 22.01.2013
wynik weryfikacji: ważny/nieważny/
brak możliwości weryfikacji
..... Małgorzata Gromala
Czytelny podpis sporządzającego wydruk

Proszę przekazać do

Data 2013-01-23

Prm. Wójt (do wglądu elektr.) / ZAC-KR

Podpis

URZĄD GMINY PODEGRÓDZIE
KANCLARIA OGÓLNA
2013-01-22
Wpłynęło
L. dz. 480/04/12
Podpis

Przypominam, że stosownie do postanowień art. 6 ust. 1 pkt 4 lit. a, test drugiej
i art. 8 ust. 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej dokumentację przebiegu kontroli
Pani Małgorzata Gromala
Wójt Gminy Podegrodzie
podlegają publikacji w BIP.

33-386 Podegrodzie 248

PROJEKT WYSTĄPIENIA POKONTROLNEGO

Na podstawie art. 175 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.), jak również zgodnie z zatwierdzonym przez Wojewodę Małopolskiego „Planem kontroli zewnętrznych Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie na 2012 rok” w dniach od 24 do 29 października 2012 r. Zespół Kontrolny przeprowadził w Gminie Podegrodzie kontrolę zwykłą problemową, której przedmiotem było rozliczenie wydatków dokonanych w ramach dotacji celowych udzielonych na zadania z zakresu pomocy materialnej dla uczniów oraz merytoryczna strona realizacji tych zadań.

Kontrola została przeprowadzona przez pracowników Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie oraz Kuratorium Oświaty w Krakowie – Delegatura w Nowym Sączu, tj.

- w zakresie kontroli finansowej zadań objętych kontrolą przez Marię Opokę – starszego inspektora wojewódzkiego w Wydziale Organizacji i Kontroli Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie – przewodnicząca Zespołu Kontrolnego,
- w zakresie kontroli merytorycznej zadań objętych kontrolą przez Bożenę Król – starszego specjalistę w Kuratorium Oświaty w Krakowie – Delegatura w Nowym Sączu oraz Bożenę Kuźmę – specjalistę w Kuratorium Oświaty w Krakowie – Delegatura w Nowym Sączu.

Kontrolą objęto okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2011 r.

Realizację zadań we wskazanym wyżej zakresie ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**. Powyższa ocena wynika z następujących ustaleń dokonanych w czasie kontroli:

Kontrola merytoryczna zadań objętych kontrolą:

Zakres kontroli obejmował procedurę udzielania uczniom:

- 1) pomocy materialnej o charakterze socjalnym przyznawanej na podstawie Rozdziału 8a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 z późn. zm.), (dalej: ustawa o systemie oświaty),
- 2) dofinansowania zakupu podręczników na podstawie:

- Uchwały Nr 68/11 Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie Rządowego programu pomocy uczniom w 2011 r. – „Wyprawka szkolna”,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25 maja 2011 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania pomocy finansowej uczniom na zakup podręczników (dalej: rozporządzenie w sprawie wyprawki szkolnej).

I. Pomoc materialna o charakterze socjalnym - stypendia i zasilki szkolne

Czynnościom kontrolnym poddano:

1. *Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Podegrodzie*, przyjęty Uchwałą Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r., zmieniony: Uchwałą Nr 198/XXXIV/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 14 listopada 2005 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r., Uchwałą Nr 93/XIV/2007 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 25 października 2007 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r., Uchwałą Nr 187/XXVIII/2008 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r., Uchwałą Nr 382/L/2010 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 28 września 2010 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r. oraz załączniki do regulaminu - formularz *Wniosku o przyznanie pomocy materialnej w roku szkolnym .../..., Rzeczowy wykaz kosztów kwalifikowanych*.
2. Uchwałę Nr XXIII/224/2012 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 2 sierpnia 2012 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Podegrodzie i załącznik do niej - *Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Podegrodzie*, jak również trzy załączniki do regulaminu, odpowiednio: *Rzeczowy wykaz kosztów kwalifikowanych*, *Wniosek do Wójta Gminy Podegrodzie o przyznanie stypendium/zasilku szkolnego na okres od 1 września ... do 30 czerwca ...r.*, *Oświadczenie rodzinne*.
3. Komplet druków pomocniczych, załączników do wniosku: oświadczenia o wyrażeniu zgody na zmianę decyzji ostatecznej, oświadczeń o osiąganych dochodach, wniosku pełnoletniego ucznia o przekazanie stypendium/zasilku na bankowe konto osobiste rodziców, oświadczenia o rezygnacji z pobierania stypendium szkolnego oraz wzór zaświadczenia o wysokości dochodu.
4. Skierowaną do potencjalnych beneficjentów pomocy informację o stypendiach szkolnych socjalnych, przygotowaną przez gminę dla lat szkolnych 2010/2011, 2011/2012, zawierającą podstawowe dane dotyczące zasad, warunków i trybu pozyskiwania pomocy materialnej o charakterze socjalnym.
5. Wybraną losowo dokumentację 8 spraw o przyznanie stypendium szkolnego, zakończonych decyzjami administracyjnymi zmieniającymi decyzje ostateczne (II semestr roku szkolnego 2010/2011).
6. Wybraną losowo dokumentację 19 spraw, zakończonych decyzjami administracyjnymi o przyznaniu stypendium szkolnego (I semestr roku szkolnego 2011/2012).
7. Wybraną losowo dokumentację 5 spraw o przyznanie stypendium szkolnego, zakończonych decyzjami administracyjnymi o odmowie przyznania świadczenia (I semestr roku szkolnego 2011/2012).
8. Dokumentację 4 spraw o przyznanie stypendium szkolnego, zakończonych decyzjami administracyjnymi o cofnięciu świadczenia (I semestr roku szkolnego 2011/2012).

Ustalono, że:

1. W kontrolowanej jednostce, w okresie objętym kontrolą obowiązywał *Regulamin udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym dla uczniów zamieszkałych na terenie Gminy Podegrodzie* (dalej: regulamin) przyjęty Uchwałą Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r. Delegację prawną dla uchwalenia regulaminu stanowił art. 90f ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572 ze zm.) i art. 18 ust. 2 pkt 14a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.).
2. Regulamin wyposażono w dwa załączniki: formularz *Wniosku o przyznanie pomocy materialnej w roku szkolnym .../...* i *Rzeczowy wykaz kosztów kwalifikowanych*, nadany Uchwałą Nr 93/XIV/2007 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 25 października 2007 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r.
3. Regulamin kilkakrotnie, w latach 2005 – 2010, nowelizowano: Uchwałą Nr 198/XXXIV/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 14 listopada 2005 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r., Uchwałą Nr 93/XIV/2007 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 25 października 2007 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r., Uchwałą Nr 187/XXVIII/2008 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 13 listopada 2008 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r., Uchwałą Nr 382/L/2010 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 28 września 2010 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr 167/XXIX/2005 Rady Gminy Podegrodzie z dnia 31 marca 2005 r.
4. Gmina przygotowała dla potencjalnych wnioskodawców komplet druków pomocniczych. Były to: w II semestrze roku szkolnego 2010/2011 - oświadczenie o wyrażeniu zgody na zmianę decyzji ostatecznej, oświadczenia o osiągniętych dochodach, wniosek pełnoletniego ucznia o przekazanie stypendium/zasiłku na konto osobiste rodziców, oświadczenie o rezygnacji z pobierania stypendium szkolnego oraz wzór zaświadczenia o wysokości dochodu, w I semestrze roku szkolnego 2011/2012 - pełnomocnictwo pełnoletniego ucznia, oświadczenie o użytkowaniu gospodarstwa rolnego, oraz druk pomocniczy, przeznaczony dla pracownika gminy, ułatwiający przygotowanie zestawienia dochodów. Formularze te z pewnością mogły stanowić pewne ułatwienie przy sporządzaniu wymaganych przez pracowników gminy dokumentów.
5. Organ stanowiący gminy Podegrodzie nie zawarł w regulaminie norm prawa, pozwalających różnicować wysokość przyznanego stypendium szkolnego w zależności od wysokości dochodu na osobę pozostającą we wspólnym gospodarstwie domowym wnioskodawcy, przy uwzględnieniu trudnej sytuacji bytowej rodziny (ustalając tzw. „progi dochodowe”), ani norm nakazujących wójtowi gminy powoływać, dla rozpatrzenia złożonych na dany rok szkolny wniosków, gminną komisję stypendialną. Świadczenie w formie stypendium szkolnego przyznawano wszystkim rodzicom - opiekunom prawnym dzieci lub pełnoletnim uczniom, pochodzącym z rodzin, gdzie dochód, przypadający na osobę pozostającą we wspólnym gospodarstwie domowym, nie przekraczał kwoty 351,00 zł miesięcznie. Każdy z wnioskodawców otrzymał to świadczenie w tej samej wysokości - będącej ilorazem kwoty dotacji, zwiększonej o 20% wkład gminy, i liczby wnioskodawców, którzy otrzymali, w wyniku prowadzonego postępowania administracyjnego, decyzje o przyznaniu przez Wójta Gminy Podegrodzie stypendium szkolnego. Odstąpienie przez Radę Gminy Podegrodzie od ustalenia zróżnicowania stawek stypendium, odpowiadających określonym progom dochodowym, osiąganym przez wnioskodawców, stanowi naruszenie reguły, według której pomoc socjalna winna pozostawać w relacji do sytuacji majątkowej jej beneficjentów i służyć realizacji

celów pomocy materialnej o charakterze socjalnym, określonych w art. 90b ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

6. W § 4 ust. 2 regulaminu udzielania świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym, obowiązującego w obrębie administracyjnym gminy Podegrodzie w roku 2011, podano, że: *Wzór wniosku stanowi załącznik do niniejszego regulaminu.* Oznacza to, iż formularz (wzór) *Wniosku o przyznanie pomocy materialnej w roku szkolnym .../...* był w badanym okresie w obrębie administracyjnym gminy Podegrodzie obowiązującym i nie było możliwym skuteczne zabieganie o udzielenie stypendium szkolnego i/lub zasiłku szkolnego, wówczas gdy wnioskodawca złożyłby ów wniosek korzystając z innego formularza lub w formach określonych w art. 63 kpa. Ustalenie przez Radę Gminy Podegrodzie wzoru *Wniosku o przyznanie pomocy materialnej w roku szkolnym .../...* stanowi zatem naruszenie norm określonych w art. 90f pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, bowiem nie mieści się w pojęciu trybu i sposobu udzielania stypendium szkolnego ustalanie – między innymi – wyższych niż określone w ustawie o systemie oświaty wymagań formalnych lub merytorycznych udzielania stypendium szkolnego, w tym także określania własnych wzorów wniosków o przyznanie tego świadczenia. Wniosek o przyznanie tak stypendium szkolnego, jak i zasiłku szkolnego jest bowiem wnioskiem o wszczęcie postępowania administracyjnego i jako taki podlega rygorom norm zawartych w kpa, co oznacza, między innymi, że może być kierowany do organu j.s.t. zarówno na piśmie, jak i telegraficznie, za pomocą telefaksu, poczty elektronicznej, formularza umieszczonego na stronie internetowej gminy czy też ustnie do protokołu. Wójt gminy może zlecić przygotowanie formularza wniosku o udzielenie stypendium szkolnego, ale wyłącznie w charakterze propozycji skierowanej do potencjalnych wnioskodawców, mającej na celu ułatwienie im przygotowanie tego dokumentu.
7. W § 4 ust. 4 regulaminu organ stanowiący gminy Podegrodzie podaje, że: *Wnioskodawca zobowiązany jest dostarczyć dodatkowe poświadczenia, stosownie do innych dochodów członków rodziny, w tym: 1) decyzję ZUS w przypadku pobierania emerytury, renty lub odcinki wypłaty, 2) potwierdzenie właściwego urzędu pracy o rejestracji bezrobotnych i o pobieraniu zasiłku, 3) oświadczenie o deklarowanych dochodach, w przypadku podlegania zryczałtowanemu podatkowi dochodowemu od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne.* Natomiast ust. 5: *Wnioskodawca zobowiązany jest dodatkowo udokumentować swoją sytuację materialną na żądanie organu przyznającego świadczenie.* Formularz *Wniosku ...*, obowiązujący wnioskodawców zamieszkałych w gminie Podegrodzie, zawiera tabelę, w której należy umieścić takie dane jak: personalia osób pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, ich daty urodzenia i stopień pokrewieństwa, nazwę i adres zakładu pracy oraz inne źródła utrzymania. Wśród żądanych dokumentów (załączników) do *Wniosku ...* wskazuje się zaświadczenia, cyt.: *z zakładu pracy w przypadku zatrudnienia, z urzędu skarbowego w przypadku prowadzenia działalności, z urzędu gminy – ilość hektarów przeliczeniowych, jak również, cyt.: zaświadczenie o bezrobociu, zaświadczenie o korzystaniu ze świadczeń OPS, orzeczenie o niepełnosprawności w przypadku uczniów/słuchaczy niepełnosprawnych, inne (wymienić rodzaj).* Kierownik Referatu Obsługi Placówek Oświatowych Gminy Podegrodzie, w wyjaśnieniu datowanym 25 listopada 2012 r., podaje, że (cyt.): *W przypadku ustalenia jak najbardziej dokładnej dochodowości danego wnioskodawcy, wystąpiliśmy do świadczeniobiorców z prośbą o dostarczenie oświadczeń, na których składali oni informację o swojej aktualnej sytuacji materialnej, gdyż wielu z nich pracowało dorywczo, z której dochodowości nie mogli w żaden inny sposób udokumentować jak tylko w postaci osobistych oświadczeń. Drugim ważnym powodem żądania przez nas oświadczeń była zmiana przepisów, które uławiały osobom zarejestrowanym w Urzędzie Pracy i pobierającym zasiłki dla bezrobotnych. Osoby te nie musiały udawać się już do w/w instytucji w celu pobrania*

zaświadczenia o wysokości zasiłku, lecz przedstawiały go na tychże oświadczeniach, a w oświadczeniu dotyczącym Wniosku stypendialnego i opinii dyrektora, datowanym 25 października 2012 r. (cyt.): *Do wniosków przedkładane były takie same dokumenty, jakich żąda Ośrodek Pomocy Społecznej przy dawaniu swoich świadczeń socjalnych, gdyż stypendia stanowią formę pomocy socjalnej.* Zastosowanie przez Radę Gminy Podegrodzie wykładni rozszerzającej i żądanie od wnioskodawców innych, dodatkowych dokumentów wskazanych tak w regulaminie, jak i we *Wniosku ...* jest sprzeczne z normami określonymi w art. 90n ust. 4 i 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty. Wójt Gminy Podegrodzie nie miał delegacji ustawowej do żądania od wnioskodawców, zabiegających na mocy tej ustawy o przyznanie stypendium szkolnego, innych dokumentów niż określone w art. 90n, ust. 4, 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (zaświadczenia (w tym wydane przez służby pomocy społecznej) i/lub oświadczenia o dochodach).

8. Oświadczenia winny być składane przez wnioskodawców pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań i zawierać odpowiednią klauzulę, określoną w art. 233 § 1 kodeksu karnego (cyt.: *Kto, składając zeznanie mające służyć za dowód w postępowaniu sądowym lub w innym postępowaniu prowadzonym na podstawie ustawy, zeznaje nieprawdę lub zataja prawdę, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3* i art. 233 § 2, cyt.: *Warunkiem odpowiedzialności jest, aby przyjmujący zeznanie, działając w zakresie swoich uprawnień, uprzedził zeznającego o odpowiedzialności karnej za fałszywe zeznanie lub odebrał od niego przyrzeczenie.*), a w przypadku składanych w I semestrze roku szkolnego 2011/2012 określoną w art. 90n ust. 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (cyt.: *Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.*). Oświadczenia składane przez wnioskodawców w roku 2011, zawarte standardowo we *Wniosku ...*, opatrzone klauzulą, cyt.: *Świadomy odpowiedzialności karnej za podanie nieprawdziwych danych (...) oświadczam, że podane wyżej informacje dotyczące mojej rodziny żyjącej we wspólnym gospodarstwie domowym oraz wykazane rodzaje przychodów są kompletne i zgodne ze stanem faktycznym.*
9. Innym z warunków formalnych, obowiązującym w roku 2011 w gminie Podegrodzie, była konieczność pozyskania opinii dyrektora szkoły, do której uczęszcza dziecko wnioskodawcy lub on sam, mimo że - w wyniku nowelizacji ustawy o systemie oświaty w roku 2008 (zmiana z dnia 25 lipca 2008 r., Dz. U. Nr 145, poz. 917) - norma prawna określająca wymóg pozyskania opinii dyrektora szkoły, placówki czy kolegium straciła moc obowiązującą.
10. W § 6 ust. 4 regulaminu organ stanowiący podaje, że: *Zasilek szkolny przyznawany jest w formie świadczenia pieniężnego na pokrycie wydatków związanych z procesem edukacyjnym nie więcej niż raz w roku*, co stanowi ograniczenie praw potencjalnych wnioskodawców, nieuprawnione w świetle art. 90e ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, gdzie ustawodawca wskazuje, że o pomoc tego rodzaju można zabiegać do kilku razy w roku, pod warunkiem wystąpienia innych okoliczności faktycznych.
11. Decyzje administracyjne, wydane przez Wójta Gminy Podegrodzie tak w II semestrze roku szkolnego 2010/2011, jak i w I semestrze roku szkolnego 2011/2012, rozstrzygające sprawy o przyznanie świadczenia socjalnego w formie stypendium szkolnego uczniom zamieszkałym w obrębie administracyjnym tej gminy, zostały wydane z naruszeniem norm, określonych w: art. 10 § 1 i art. 61 § 4, art. 107 § 1 i § 3, art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego, odnoszących się odpowiednio do: obowiązku poinformowania przez organ administracji publicznej każdej ze stron (wnioskodawców) o wszczęciu i prowadzeniu postępowania administracyjnego tak w związku z przygotowywaną zmianą decyzji ostatecznej, jak i będącego konsekwencją złożenia wniosku o udzielenie świadczenia we wrześniu danego roku szkolnego, uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji

oraz prawidłowej konstrukcji podstawy prawnej przy wydawaniu decyzji zmieniających decyzje ostateczne. Wójt Gminy Podegrodzie nie powiadomił na piśmie wnioskodawców ubiegających się o udzielenie pomocy socjalnej w formie stypendium szkolnego o prowadzeniu postępowania administracyjnego w sprawie przyznania stypendium szkolnego ani w II semestrze roku szkolnego 2010/2011, ani w I semestrze roku szkolnego 2011/2012, naruszając normy określone w art. 10 § 1 i w art. 61 § 4 kpa. Uzasadnienia wszystkich badanych decyzji - zmieniających decyzje ostateczne - nie zawierały faktów, które Wójt Gminy Podegrodzie uznał za udowodnione, wskazania dowodów, którym dał wiarę i tych, którym odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, a uzasadnienia prawne nie zawierały wyjaśnienia podstawy prawnej decyzji z przytoczeniem przepisów prawa (art. 107 §1 i § 3 kpa). W podstawie prawnej wszystkich decyzji o zmianie decyzji, poddanych badaniu zespołu kontrolującego, wydanych przez Wójta Gminy Podegrodzie w II semestrze roku szkolnego 2010/2011, nie przywołano art. 155 kpa.: *Decyzja ostateczna, na mocy której strona nabyła prawo, może być w każdym czasie za zgodą strony uchylona lub zmieniona przez organ administracji publicznej, który ją wydał, (...), jeżeli przepisy szczególnie nie sprzeciwiają się uchyleniu lub zmianie takiej decyzji i przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony (...), ale od wnioskodawców odebrano stosowne oświadczenia, cyt. Wyrażam zgodę na zmianę decyzji przyznającej(ych) stypendium szkolne w roku szkolnym 2010/2011 w trybie art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks Postępowania Administracyjnego (tekst jednolity - Dz. U. z 2000 r. Nr 98 poz. 1071 z późn. zm.) dla ucznia (ów): (...).*

II półrocze roku szkolnego 2010/2011 (stypendia szkolne przyznane w okresie od I-VI 2011 r.)

1. Podczas badania dokumentacji zgromadzonej w sprawie stypendiów i zasiłków szkolnych w okresie styczeń - czerwiec 2011 r. i wybranych losowo spraw indywidualnych ustalono, że:

- 1) w II semestrze roku szkolnego 2010/2011 w gminie Podegrodzie przyznano ogółem 581 stypendiów szkolnych - w formie refundacji kosztów zakupu rzeczy lub usług do wysokości 190,00 zł. Stypendia przyznano wszystkim spełniającym kryterium dochodowe wnioskodawcom i wypłacono jednorazowo w czerwcu 2011 r. za okres styczeń - luty 2011 r. Wysokość stypendium szkolnego, wypłacanego uczniom zamieszkałym w obrębie administracyjnym gminy Podegrodzie w roku 2011, była zgodna z określoną w art. 90d ust. 9 ustawy o systemie oświaty. Zamykała się w przedziale 72.80 - 182.00 zł i wynosiła: według wartości podanych w decyzjach - 95,00 zł miesięcznie,
- 2) żaden z wnioskodawców nie wniósł odwołania od decyzji zmieniającej decyzję Wójta Gminy Podegrodzie do organu II instancji,
- 3) w II semestrze roku szkolnego 2010/2011 nie wpłynął do Wójta Gminy Podegrodzie żaden wniosek o przyznanie zasiłku szkolnego.

2. Badając dokumentację wybranych losowo 8 spraw indywidualnych, zespół kontrolny stwierdził, że:

- 1) wysokość dochodu, deklarowana i udokumentowana przez wnioskodawców, a następnie korygowana przez pracownika Urzędu Gminy Podegrodzie, jest niższa w przeliczeniu na osobę w rodzinie niż obliczona przez zespół kontrolujący w obrębie wybranej do badania próby. W trzech spośród ośmiu badanych spraw stwierdzono, że do dochodu rodziny nie wliczono dochodu z tytułu posiadania nieruchomości rolnych (gruntów nie stanowiących gospodarstwa rolnego, ale figurujących w rejestrze podatku rolnego), a w jednym z nich dochodu ogółem nie pomniejszono o 1/3 kwartalnej składki ubezpieczeniowej, wpłacanej

na rzecz KRUS. Są to: decyzje (zmieniające decyzje) administracyjne nr odpowiednio: ROPO.SO.9120-2-204/10/I, datowana 10.05.2011 r., ROPO.SO.9120-2-582/10/I, datowana 10.05.2011 r., ROPO.SO.9120-2-624/10/I, datowana 10.05.2011 r. Dochód przypadający na członka rodziny, obliczony przez pracownika Urzędu Gminy Podegrodzie, wynosił odpowiednio: 47,25 zł, 42,31 zł, 238,54 zł, a ustalony przez zespół kontrolujący odpowiednio: 84,07 zł, 61,33 zł, 256,72 zł. Według oświadczenia kierownika Referatu Obsługi Placówek Oświatowych, datowanego 25 października 2012 r.: *W przypadku Wnioskodawców, których grunty nie stanowiły gospodarstwa rolnego czyli poniżej 1 ha, nie naliczaliśmy dochodowości z tego tytułu, ale także nie odliczaliśmy ulgi w postaci 1/3 wysokości składki na ubezpieczenie rolników (KRUS) za 3 kwartał bieżącego roku. Natomiast w przypadku Wnioskodawców, u których grunty stanowiły gospodarstwo rolne czyli powyżej 1 ha, dochodowość z tego tytułu była naliczana, a także była odliczana ulga w postaci 1/3 wysokości składki na ubezpieczenie rolników (KRUS) za 3 kwartał bieżącego roku. Zasadę tę stosowaliśmy równo w stosunku do wszystkich Wnioskodawców.*

- 2) od wnioskodawcy, dla którego wydano decyzję (zmieniającą decyzję) nr ROPO.SO.9120-2-204/10/I, datowaną 10.05.2011 r., nie odebrano zgody na zmianę decyzji, co stanowi naruszenie normy określonej w art. 155 kpa, zgodnie z którą organ, który wydał decyzję ostateczną może ją w każdym czasie uchylić lub zmienić pod warunkiem, że na takie działanie uzyska zgodę strony i że przemawia za tym interes społeczny lub słuszny interes strony;
- 3) w dokumentacji spraw zakończonych decyzjami (zmieniającymi decyzje ostateczne) nr: ROPO.SO.9120-2-582/10/I, datowana 10.05.2011 r., ROPO.SO.9120-2-624/10/I, datowana 10.05.2011 r., oświadczenia wnioskodawców o wyrażeniu zgody na zmianę decyzji o przyznaniu stypendium szkolnego nie zostały opatrzone datą sporządzenia.

I półrocze roku szkolnego 2011/2012 (stypendia i zasiłki szkolne przyznane w okresie od IX-XII 2011 r.)

1. Podczas badania dokumentacji zgromadzonej w sprawie stypendiów i zasiłków szkolnych w okresie wrzesień – grudzień 2011 r. ustalono, że:

- 1) w I semestrze roku szkolnego 2011/2012 (wrzesień – grudzień 2011 r.) w gminie Podegrodzie wypłacono stypendia szkolne 534 uczniom w wysokości – według wartości podanych w decyzjach administracyjnych 81,67 zł miesięcznie, jednorazowo za okres dwóch miesięcy (listopad i grudzień) – każdy z beneficjentów pomocy otrzymał refundację wydatków poniesionych na cele edukacyjne do wysokości 163,35 zł,
- 2) Wójt Gminy Podegrodzie wydał 78 decyzji o odmowie przyznania stypendium szkolnego. Jeden z wnioskodawców zrezygnował z pobierania świadczenia. Wśród 5 badanych spraw tej kategorii, w uzasadnieniach odmowy podano jako powód: dochód przypadający na osobę w rodzinie przekraczający kryterium dochodowe, czyli wyższy niż 351,00 zł (decyzje nr: 74/2011 z dnia 16 listopada 2011 r., 48/2011 z dnia 17 listopada 2011 r. i 49/2011 z dnia 17 listopada 2011 r.), brak zaświadczenia o kontynuowaniu nauki przez członka wspólnego gospodarstwa domowego na uczelni wyższej (decyzja nr 40/2011 z dnia 16 listopada 2011 r.), ukończenie przez wnioskodawcę 24 lat (decyzja nr 52/2011 z dnia 17 listopada 2011 r.),
- 3) w dniu 30 grudnia 2011 r. Wójt Gminy Podegrodzie skorzystał z prawa określonego w art. 90o ust. 4 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i wydał 4 decyzje o cofnięciu decyzji (nr 294/2011/I, 293/2011/I, 295/2011/I, 296/2011/I) w związku z ustaniem okoliczności uzasadniających ich przyznanie,
- 4) żaden z wnioskodawców nie wniósł odwołania od decyzji Wójta Gminy Podegrodzie do organu II instancji,

- 5) w okresie wrzesień – grudzień 2011 r. do Wójta Gminy Podegrodzie nie wpłynął żaden wniosek o udzielenie zasiłku szkolnego.

2. Badając dokumentację wybranych losowo 19 spraw zakończonych decyzjami przyznającymi stypendium szkolne, zespół kontrolujący stwierdził, że:

- 1) w sprawach, w których Wójt Gminy Podegrodzie wydał decyzje o nr: 75/2011 z dnia 17 listopada 2011 r., 415/2011 z dnia 22 listopada 2011 r., 284/2011 z dnia 21 listopada 2011 r., 280/2011 z dnia 21 listopada 2011 r., 281/2011 z dnia 21 listopada 2011 r., 282/2011 z dnia 21 listopada 2011 r., 283/2011 z dnia 21 listopada 2011 r., nie wliczono do dochodu ogółem kwot z tytułu dochodu z gruntów rolnych figurujących w rejestrze podatku rolnego od gruntów nie stanowiących gospodarstwa rolnego i nie odliczono 1/3 składki kwartalnej wpłacanej przez wnioskodawców na rzecz ubezpieczenia w KRUS. W związku z tym dochód przypadający na osobę w rodzinach wnioskodawców, obliczony przez pracownika Urzędu Gminy Podegrodzie, był niższy niż ustalony przez zespół kontrolujący i wynosił odpowiednio dla każdego z badanych przypadków: 304,83 zł wobec 316,73 zł, 279,07 zł wobec 283,81 zł, 249,05 zł wobec 265,49 zł, 249,05 zł wobec 265,49 zł, 249,05 zł wobec 265,49 zł, 249,05 zł wobec 265,49 zł, 249,05 zł wobec 265,49 zł.
- 2) w sprawach zakończonych decyzjami ostatecznymi nr: 392/2011 z dnia 22 listopada 2011 r., 393/2011 z dnia 22 listopada 2011 r., 394/2011 z dnia 22 listopada 2012 r. błędnie ustalono dochód na osobę w rodzinie wnioskodawcy, sumując z pozostałymi dochodami rodziny przychód zamiast dochodu z tytułu otrzymywania emerytury, stąd dochód przypadający na osobę w tej rodzinie, obliczony przez pracownika gminy Podegrodzie, był wyższy niż ustalony przez zespół kontrolujący – 295,42 zł wobec 284,47 zł.
- 3) we wszystkich badanych przypadkach, w których wnioskodawcy składali wnioski na rzecz więcej niż jednego dziecka, datę wpływu do Urzędu Gminy Podegrodzie umieszczano na pierwszym z nich, pozostałe traktując jak załączniki, mimo że w pliku składanych dokumentów znajdowały się wnioski o przyznanie stypendium na rzecz innych dzieci – członków danej rodziny.

3. Badając dokumentację wybranych losowo 5 spraw zakończonych decyzjami o odmowie przyznania świadczenia, zespół kontrolujący stwierdził, że:

- 1) w sprawie indywidualnej, rozstrzygniętej decyzją Wójta Gminy Podegrodzie nr 40/2011, datowaną 16 listopada 2011 r., odmówiono wnioskodawcy przyznania świadczenia ze względu na cyt.: *Niedostarczenie dokumentów potrzebnych do rozpatrzenia wniosku (zaświadczenie pani ... o kontynuowaniu nauki w szkole wyższej)*. W uzasadnieniu odmowy przywołano art. 90d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, gdzie dyspozycja normy prawnej opisuje inną okoliczność niż faktycznie zachodząca, cyt.: *Zgodnie z art. 90d ust. 1 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 z późn. zm.) stypendium szkolne może otrzymać uczeń znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, wynikającej z niskich dochodów na osobę w rodzinie a w szczególności gdy w rodzinie tej występuje: bezrobocie, niepełnosprawność, ciężka i długotrwała choroba, wielodzietność, brak wypełniania umiejętności wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych, alkoholizm lub narkomania a także gdy rodzina jest niepełna lub wystąpiło zdarzenie losowe*. W dalszej części uzasadnienia organ podaje, że: *Z uwagi na fakt, iż w złożonym wniosku brakowało dokumentu, który był niezbędny aby go zweryfikować, nie można było przyznać wnioskowanego świadczenia*. Zgodnie z normami określonymi w art. 90n ust. 4 i ust. 5 tej ustawy, w katalogu dokumentów formalnie warunkujących uzyskanie pomocy o charakterze socjalnym – stypendium szkolnego, załączników do wniosku, ustawodawca

nie wskazał tego, który – według organu stanowiącego gminy Podegrodzie (§ 4 ust. 4 i ust. 5 regulaminu) – jest konieczny dla stwierdzenia prawa wnioskodawcy do uzyskania pomocy, tj. zaświadczenia z uczelni, że dana osoba – członek rodziny jest studentem. Wnioskodawca, pod rygorem odpowiedzialności za podanie fałszywych informacji, oświadczył we wniosku, iż w skład wspólnego gospodarstwa domowego wchodzi osoba, która studiuje na ...) i to oświadczenie winno – zgodnie z art. 90n ust. 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. - wystarczyć rozpatrującemu sprawę do uznania za odpowiadające stanowi faktycznemu. Pracownik gminy Podegrodzie, żądając od wnioskodawcy zaświadczenia o kontynuowaniu przez jedno z jego dzieci nauki w szkole wyższej, postąpił zgodnie z normami zawartymi w regulaminie, naruszając równocześnie normy zawarte w art. 90n, ust. 4 i 5 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty i art. 220 § 2 kpa.

4. Badając dokumentację 4 przypadków zakończonych decyzjami o cofnięciu przyznanej pomocy zespół kontrolujący stwierdził, że:

- 1) w uzasadnieniach badanych decyzji (nr 294/2011/I, 293/2011/I, 295/2011/I, 296/2011/I wydanych w dniu 30 grudnia 2011 r.) nie podano i nie wyjaśniono podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa, naruszając tym samym normę zawartą w art. 107 § 3 kpa.

Stwierdzono następujące nieprawidłowości i uchybienia:

1. Naruszenie normy prawa, określonej w art. 90e, ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, skutkujące:

- ustaleniem, przez organ stanowiący gminy Podegrodzie, normy określonej w § 6 ust. 4 regulaminu, ograniczającej prawo potencjalnych wnioskodawców do zabiegania o przyznanie zasiłku szkolnego do jednego razu w roku.

2. Naruszenie norm prawa, określonych w art. 90f, pkt 1 i pkt 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, skutkujące:

- odstąpieniem przez Radę Gminy Podegrodzie od ustalenia zróżnicowania stawek stypendium odpowiadających określonym progom dochodowym, osiąganym przez wnioskodawców, i/lub uwzględniających wystąpienie w danej rodzinie okoliczności, o których mowa w art. 90d ust. 1 ustawy, co stanowi naruszenie normy, według której pomoc socjalna winna pozostawać w relacji do sytuacji majątkowej jej beneficjentów i służyć realizacji celów pomocy materialnej o charakterze socjalnym, określonych w art. 90b ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.

To rozstrzygnięcie Rady Gminy z pewnością miało wpływ na wysokość stypendiów przyznanych indywidualnym osobom, które mogły zostać zakwalifikowane do grupy osób o najniższych dochodach i w związku z tym uzyskać stypendium o wyższej wartości.

- nadaniem formularzowi *Wniosku o przyznanie pomocy materialnej w roku szkolnym .../...* statusu załącznika do regulaminu udzielania pomocy materialnej o charakterze socjalnym, co uniemożliwiło wnioskodawcom skuteczne zabieganie o uzyskanie świadczenia z wykorzystaniem innych formularzy lub składanie wniosków w formach określonych w art. 63 kpa,
- nałożeniem na wnioskodawców (formularz *Wniosku ...*) obowiązku uzyskania opinii dyrektora szkoły, do której uczęszcza dziecko wnioskodawcy lub on sam, w sytuacji, gdy norma prawna określająca wymóg pozyskania opinii dyrektora szkoły, placówki czy kolegium straciła moc obowiązującą w roku 2008 - w wyniku nowelizacji ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (zmiana z dnia 25 lipca 2008 r., Dz. U. Nr 145, poz. 917).

3. Naruszenie norm prawa, określonych w art. 90n, ust. 4, ust. 5, ust. 5a ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, skutkujące:

- wprowadzeniem do regulaminu udzielania świadczeń o charakterze socjalnym w formie stypendium szkolnego i zasiłku szkolnego dla uczniów zamieszkujących w obrębie administracyjnym gminy Podegrodzie § 4 ustalającego normy prawa (ust. 4 i ust. 5) nakładające na wnioskodawców obowiązek formalny dostarczenia szeregu dokumentów dodatkowych, innych aniżeli określone w ustawie o systemie oświaty, co skutkowało – przynajmniej w jednym przypadku (sprawa zakończona decyzją ostateczną nr 40/2011, datowaną 16 listopada 2011 r.) – odmówieniem przyznania stypendium szkolnego ze względu na, cyt.: *Niedostarczenie dokumentów potrzebnych do rozpatrzenia wniosku (zaświadczenie pani Marceliny O. o kontynuowaniu nauki w szkole wyższej)*.
- niewprowadzeniem do regulaminu zmiany wynikającej z wejścia w życie, z dniem 1 lipca 2011 r., ustawy z dnia 25 marca 2011 r. o ograniczaniu barier administracyjnych dla obywateli i przedsiębiorców (art. 10, pkt 2), wprowadzającej do art. 90n ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty ust. 5a, cyt.: *Jestem świadomy odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych zeznań*.

4. Naruszenie norm prawa, określonych w art. 10 § 1 i art. 61 § 4, art. 63, art. 107 § 1 i § 3, art. 155 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. kodeks postępowania administracyjnego, skutkujące:

- niepoinformowaniem przez Wójta Gminy Podegrodzie wnioskodawców o wszczęciu i prowadzeniu postępowania administracyjnego tak w związku z przygotowywaną zmianą decyzji ostatecznej, jak i będącego konsekwencją złożenia wniosku we wrześniu danego roku szkolnego,
- niespełnieniem wymogów określonych w art. 107 § 3 kpa odnośnie uzasadnienia faktycznego i prawnego decyzji,
- ograniczeniem prawa wnioskodawców do składania wniosków w formach określonych w art. 63 kpa,
- nieodebraniem zgody na zmianę decyzji ostatecznej od wnioskodawcy i nieprawidłową konstrukcją podstawy prawnej decyzji zmieniających decyzje ostateczne.

5. Błędna interpretacja art. 8 ust. 3 – 13 ustawy o pomocy społecznej i niepisana zasada obliczania dochodu w sprawach o przyznanie świadczeń socjalnych udzielanych na mocy ustawy o systemie oświaty, skutkujące:

- przyjęciem przez pracownika Gminy założenia – co stwierdzono podczas badania dziesięciu losowo wybranych spraw indywidualnych – że w przypadku wnioskodawców, którzy figurują w rejestrze podatników podatku rolnego i są posiadaczami gruntów rolnych nie stanowiących gospodarstwa rolnego w poczet sumy dochodów nie wliczano dochodu z tego tytułu i nie odliczano tym osobom 1/3 kwartalnej składki ubezpieczeniowej odprowadzanej na rzecz KRUS, mimo przedłożenia stosownych dowodów.

6. Błędy oczywiste, wynikające z nieuwagi, niedopatrzenia, pomyłki:

- brak daty sporządzenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na zmianę decyzji ostatecznej,
- uznanie przychodu zamiast dochodu z tytułu otrzymywania emerytury,
- wstawianie przez pracownika dziennika podawczego Urzędu Gminy Podegrodzie daty wpływu na pierwszym wniosku, i traktowanie, kolejnych - składanych przez tego samego wnioskodawcę - jak załączników.

II. Dofinansowanie zakupu podręczników szkolnych – „Wyprawka szkolna”

Czynnościom kontrolnym poddano realizację Rządowego programu pomocy uczniom w 2011 r. – „Wyprawka szkolna” w następujących szkołach:

1. Szkoła Podstawowa im. płk. N. Wiatra w Gostwicy
2. Gimnazjum im. św. Jadwigi – Królowej Polski w Brzeznej
3. Szkoła Podstawowa im. Ojca Św. Jana Pawła II w Brzeznej – Litaczu
4. Szkoła Podstawowa im. Mieczysława Wieczorka w Olszanie
5. Gimnazjum im. O. St. Papczyńskiego w Podegrodziu

Ustalono, że w:

- 1) SP w Gostwicy przyznano dofinansowanie 8 uczniom:
 - na podstawie § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej – 7 uczniom,
 - na podstawie § 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej – 1 uczniowi;
- 2) Gimnazjum w Brzeznej przyznano dofinansowanie 23 uczniom:
 - na podstawie § 2 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej – 13 uczniom,
 - na podstawie § 2 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej – 6 uczniom,
- 3) Na podstawie § 2 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej przyznano dofinansowanie:
 - w Gimnazjum w Brzeznej – 4 uczniom,
 - w Gimnazjum w Podegrodziu – 2 uczniom,
 - w Szkole Podstawowej w Brzeznej - Litaczu – 1 uczniowi,
 - w Szkole Podstawowej w Olszanie – 1 uczniowi.

W wyniku kontroli stwierdzono uchybienia w postaci:

1. do wniosków o przyznanie dofinansowania zakupu podręczników poza kryterium dochodowym nie dołączono uzasadnień – zgodnie z § 3 ust. 7 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej, z tytułu jakiego przypadku określonego w art. 7 ustawy o pomocy społecznej składany jest wniosek poza kryterium dochodowym. We wnioskach jest tylko bardzo krótkie umotywowanie składanego wniosku przez wnioskodawcę. Dotyczy to wszystkich wniosków złożonych z tego kryterium do dyrektora Gimnazjum w Brzeznej (6 wniosków) i dyrektora Szkoły Podstawowej w Gostwicy (1 wniosek). Nie miało to jednak wpływu na kwestię przyznania uczniom wyprawki szkolnej, jak również na kwalifikację uczniów do uzyskania pomocy poza kryterium dochodowym, ponieważ z wniosków wynika, że są to rodziny wielodzietne, a w jednym przypadku wnioskodawczyni motywując wniosek powołuje się na swoje bezrobocie,
2. nieprawidłowego ustalenia wysokości dochodu na osobę w rodzinie - w przypadku 2 uczniów z SP w Gostwicy oraz 3 uczniów z Gimnazjum w Brzeznej - nie mającego wpływu na kwestię przyznania uczniom wyprawki szkolnej, jak również na kwalifikację uczniów do uzyskania pomocy (z kryterium lub poza kryterium dochodowym);
3. wszystkie wnioski złożone w Gimnazjum w Brzeznej i w SP w Gostwicy nie posiadają pisemnego potwierdzenia daty wpływu do szkoły. W związku z powyższym trudno jest określić czy prawidłowo stosowano zapisy art. 8 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej, z którego wynika, że za dochód uznaje się sumę miesięcznych przychodów z miesiąca poprzedzającego złożenie wniosku lub w przypadku utraty dochodu z miesiąca, w którym wniosek został złożony oraz czy wnioski zostały złożone w terminie ogłoszonym przez wójta, zgodnie z § 3 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej. W związku z powyższym kontrolujący uznali, że podstawę kontroli prawidłowości stosowania powyższego przepisu, musi stanowić data, którą wnioskodawcy zamieszczali na składanych wnioskach.

Kontrola finansowa zadań objętych kontrolą:

1. Wykorzystanie dotacji celowej przyznanej na wypłatę stypendiów i zasiłków szkolnych.

Zgodnie z ustawą o systemie oświaty, pomoc materialna jest udzielana uczniom w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji oraz umożliwienia pokonywania barier dostępu do edukacji wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia, a także wspierania edukacji uczniów zdolnych. Pomoc materialna dla uczniów ma charakter socjalny lub motywacyjny. Pomoc materialna o charakterze socjalnym udzielana jest przez gminy w formie stypendiów i zasiłków szkolnych.

Na dofinansowanie wypłat stypendiów i zasiłków szkolnych Gmina otrzymała w 2011 r. dotację celową w dziale 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdziale 85415 – Pomoc materialna dla uczniów, § 2030 – Dotacje celowe otrzymane z budżetu państwa na realizację własnych zadań bieżących gmin (związków gmin) w wysokości 157.088,00 zł.

Na realizację zadania wydatkowano ze środków dotacji kwotę 156.188,76 zł. Gmina w dniu 13.01.2012 r. dokonała zwrotu na rachunek Wojewody Małopolskiego środków dotacji w łącznej wysokości 899,24 zł, z tego z tytułu niewykorzystanych środków dotacji w kwocie 376,52 zł oraz ze zwrotu nienależnie pobranego stypendium w kwocie 522,72 zł.

Działając na podstawie § 1 porozumienia z dnia 21 marca 2011 r. pomiędzy Wojewodą Małopolskim a Małopolskim Kuratorem Oświaty w sprawie wykonania całości zadania związanego z dofinansowaniem świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym w związku z art. 90 d i 90e ustawy o systemie oświaty – w dniu 8.04.2011 r. została zawarta umowa nr 116/11 pomiędzy Małopolskim Kuratorem Oświaty oraz Gminą Podegrodzie, o udzielenie dotacji na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, zgodnie z art. 90d i art. 90e ustawy o systemie oświaty w celu zmniejszenia różnic w dostępie do edukacji, wynikających z trudnej sytuacji materialnej ucznia (art. 90b ust. 2 ustawy). Zgodnie z § 3 przedmiotowej umowy na realizację zadania przyznano z rezerwy celowej budżetu państwa dotację w kwocie 90.320,00 zł, co stanowi do 80% kosztów realizacji zadania, o których mowa w § 1, zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) (dalej ustawa o finansach publicznych). W dniu 27.10.2011 r. do umowy nr 116/11 z dnia 8.04.2011 r. zawarto Aneks Nr 1/11. Aneks zwiększył wysokość dotacji na realizację zadania do kwoty 157.088,00 zł, stanowiącej do 80 % kosztów realizacji zadania.

Plan dotacji dla budżetu Gminy na 2011 r. został zwiększony 2 zarządzeniami Wojewody Małopolskiego na łączną kwotę 157.088,00 zł. Dotację wprowadzono do budżetu Gminy w prawidłowej wysokości. Zgodnie z § 2 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 22 lutego 2005 r. w sprawie terminów przekazywania dotacji celowej gminom na dofinansowanie świadczeń pomocy materialnej o charakterze socjalnym oraz sposobu ustalania wysokości tej dotacji (Dz. U. Nr 36, poz. 319) środki na dofinansowanie dotowanego zadania zostały przekazane przez Małopolski Urząd Wojewódzki w Krakowie w 6 transzach na rachunek Gminy Podegrodzie.

Z dniem 1 stycznia 2010 r. zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o finansach publicznych, gminy zostały zobowiązane do zapewnienia wkładu własnego w wysokości nie mniejszej niż 20% ogólnej kwoty wydatków na pomoc materialną dla uczniów o charakterze socjalnym.

Kontrola wykazała, że całkowity koszt realizacji zadania wyniósł w Gminie w 2011 r. kwotę 195.235,95 zł. Na jego realizację wydatkowano ze środków celowej 156.188,76 zł, co stanowi 80% całkowitej wartości zadania natomiast ze środków własnych Gminy 39.047,19, co stanowi 20% wartości zadania. Oznacza to, iż w wydatkowaniu środków na pomoc

materiałną dla uczniów w 2011 r. przestrzegano zasady udziału 20% środków własnych Gminy.

Ustalono, że stypendia szkolne wypłacono w okresie od stycznia do czerwca 2011 r. dla 581 uczniów na kwotę 109.126,77 zł oraz w okresie od września do grudnia 2011 r. dla 534 uczniów na kwotę 86.109,18 zł. Wydatki z tego tytułu prawidłowo ujęto w § 3240 – Stypendia dla uczniów. W kontrolowanym okresie Gmina nie wypłacała zasiłków szkolnych.

Przeprowadzona kontrola wykazała, iż Wójt Gminy decyzjami z dnia 30.12.2011 r. nr 293/2011/1, 294/2011/1, 295/2011/1 oraz 296/2011/1 cofnął świadczenie w formie stypendium i nakazał zwrócić nienależnie pobraną kwotę 653,40 zł na konto Urzędu Gminy w Podegrodziu w terminie 14 dni od uzyskania prawomocności przez decyzję. W dniu 3.01.2012 r. świadczeniobiorca dokonał zwrotu nienależnie pobranego stypendium. Z kwoty tej 80% dotacji to kwota 522,72 zł, którą prawidłowo zwrócono na rachunek Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie w dniu 13.01.2012 r. natomiast pozostałe 20% czyli kwota 130,68 zł to środki własne Gminy.

Szczegółową kontrolą objęto dokumentację dotyczącą wypłat stypendium (decyzje, listy wypłat, faktury, rachunki) dla 26 uczniów wybranych losowo do kontroli merytorycznej przez pracowników Kuratorium Oświaty, tj. wypłatę stypendium za okres od stycznia do czerwca 2011 r. dla 7 uczniów na łączną kwotę 1.330,00 zł oraz od września do grudnia 2011 r. dla 19 uczniów na łączną kwotę 3.103,65 zł. Przeprowadzona kontrola w zakresie wysokości kwot ustalonych w decyzjach z faktyczną wypłatą stypendium nie stwierdziła rozbieżności. Odbiór stypendium został każdorazowo potwierdzony podpisem. Listy wypłat opisane były w sposób prawidłowy. Sprawdzono zostały pod względem formalno-rachunkowym oraz merytorycznym i zatwierdzone do wypłaty przez osobę upoważnioną.

Rozliczenie z wykorzystania dotacji przyznanej na wypłatę świadczeń pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym w 2011 r. Gmina Podegrodzie sporządziła i przesłała do Kuratorium Oświaty w Krakowie w dniu 9.01.2012 r.

2. Wykorzystanie dotacji przyznanej na dofinansowanie zakupu podręczników dla uczniów w ramach Rządowego programu pomocy uczniom w 2011 r. „Wyprawka szkolna”.

Warunki udzielania pomocy w zakresie dofinansowania zakupu podręczników w 2011 r. regulowało rozporządzenie w sprawie wyprawki szkolnej.

Na dofinansowanie zakupu podręczników Gmina otrzymała w 2011 r. z Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie dotację celową w dziale 854, rozdziale 85415, § 2030 w kwocie 47.285,00 zł. Dotację wprowadzono do budżetu Gminy prawidłowo.

W ramach programu „Wyprawka szkolna” pomocy na zakup podręczników udzielono 209 uczniom, z czego:

- 165 zostało zakwalifikowanych zgodnie z kryterium dochodowym,
- 36 poza kryterium dochodowym (w ramach 10%),
- przyznano dofinansowanie do zakupu podręczników dla 8 uczniów, o których mowa w § 2 pkt. 2 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej.

Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł 46.963,36 zł. Niewykorzystane środki dotacji w kwocie 321,64 zł zwrócono na rachunek budżetu Wojewody w obowiązującym terminie.

Szczegółową kontrolą objęto wykorzystanie środków dotacji na dofinansowanie zakupu podręczników oraz zgodność kwot zwrotów kosztów zakupu podręczników w losowo wybranych szkołach, tj. w Szkole Podstawowej im. płk Narcyza Wiatra w Gostwicy oraz Gimnazjum im. św. Jadwigi – Królowej Polski w Brzeznej. Kontrolą objęto faktury za zakup

podręczników, wnioski o przyznanie dofinansowania, listy uczniów zakwalifikowanych do dofinansowania zakupu podręczników, listy wypłat oraz ewidencję księgową. W wyniku kontroli ustalono, że odbiór gotówki został każdorazowo potwierdzony podpisem rodzica ucznia. Listy wypłat dofinansowania prawidłowo zatwierdzono do wypłaty z działu 854, rozdziału 85415, § 3260. Listy sprawdzone zostały pod względem merytorycznym oraz formalnym i rachunkowym. Zatwierdzenia do wypłaty dokonywał dyrektor szkoły. Przeprowadzona kontrola w zakresie zgodności kwot wypłat wyprawki szkolnej ze złożonymi wnioskami i listami uczniów uprawnionych do otrzymania pomocy nie wykazała rozbieżności. Wartość pomocy nie przekroczyła kwoty ustalonej w § 2 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej.

Przeprowadzona kontrola dokumentacji w Gimnazjum im. św. Jadwigi – Królowej Polski w Brzeznej wykazała, że w dniu 17.06.2011 r. rodzic [] złożył do dyrektora szkoły wnioski o przyznanie w 2011 r. dofinansowania na zakup podręczników dla 2 synów - ucznia III klasy gimnazjum (orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego) i ucznia II klasy gimnazjum (orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego).

Dyrektor Gimnazjum, zgodnie z listą wypłat „Wyprawki szkolnej 2011/2012” w dniu 6.09.2011 r. zwrócił rodzicowi ze środków dotacji celowej koszty zakupu podręczników do wysokości wartości pomocy, o której mowa w § 2 ust. 6 rozporządzenia w sprawie wyprawki szkolnej, tj. kwotę 650,00 zł. Rodzic własnoręcznym podpisem poświadczył odbiór kwoty 650,00 zł, tj. dofinansowanie do zakupu podręczników dla 2 synów po 325,00 zł. Jednakże przeprowadzona kontrola wykazała, że rodzic jako dowód zakupu podręczników przedłożył nie oryginały, lecz **kserokopie** faktur VAT na łączną kwotę 670,30 zł, tj. kserokopie:

- faktury VAT F/3314/11 z dnia 1.09.2011 r. na kwotę 31,00 zł,
- faktury VAT Nr 430/2011 z dnia 1.09.2011 r. na kwotę 234,00 zł,
- faktury VAT Nr FD-1110 z 15.09.2011 r. na kwotę 73,40 zł,
- faktury VAT Nr 345/2011 z dnia 26.08.2011 r. na kwotę 331,90 zł.

Kontrola wykazała, że oryginały tych faktur dołączono natomiast do decyzji przyznających uczniom stypendium szkolne. W ten sposób na podstawie tych samych faktur uczniowie skorzystali z dwóch źródeł dofinansowania. W trakcie trwania kontroli w dniu 29.10.2012 r. Gmina Podegrodzie dokonała zwrotu dotacji celowej w kwocie 650,00 zł na rachunek Małopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Krakowie.

Sprawozdanie z realizacji Rządowego programu pomocy uczniom w 2011 r. „Wyprawka szkolna” Gmina Podegrodzie przesłała do Kuratorium Oświaty w Krakowie w dniu 21.11.2011 r.

W rocznym sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych za okres od początku roku do dnia 31 grudnia roku 2011 wykazano wydatki w dziale 854, rozdziale 85415, § 3240 w kwocie 195.889,35 zł oraz w § 3260 w kwocie 46.963,36 zł. Ustalono, że sprawozdanie zostało sporządzone terminowo, a wykazane w nim dane były zgodne ze stanem faktycznym i z prowadzoną ewidencją księgową.

Kontrolę wpisano do książki kontroli pod poz. 5/2012.

Przewodnicząca
Zespołu Kontrolnego:

Kierownik
komórki do spraw kontroli: